

CONSELLS CIUTADANS:
EL CREIXEMENT DEMOGRÀFIC I URBANÍSTIC D'ESPARREGUERA

Esparreguera, 4, 5 i 6 d'octubre de 2001

Introducció: El PEI i els Consells Ciutadans

Esparreguera és un municipi d'uns 19.000 habitants situat en un punt estratègic entre la proximitat metropolitana (a 40 km de Barcelona) i l'entorn natural (el massís de Montserrat). El municipi ha viscut un fort creixement de població en els darrers anys, en un context socioeconòmic caracteritzat per l'elevada presència industrial i les bones comunicacions per autovia amb Barcelona.

En l'actual legislatura, el govern municipal ha impulsat l'elaboració d'un Pla Estratègic Integral (PEI), instrument de planificació que vol dibuixar el futur d'Esparreguera a partir d'aquest context, i definir les polítiques i actuacions que calen per arribar-hi. En el procés d'elaboració del PEI, un element imprescindible és la implicació activa d'institucions, agents socioeconòmics, associacions i ciutadans individuals interessats en el desenvolupament del municipi.

És per això que el Pla Estratègic Integral introdueix, en el seu disseny, diferents moments i mètodes de diagnòstic i elaboració de propostes, pensats per a garantir la participació de tots aquests col·lectius. D'entre aquests, els Consells Ciutadans tenen la peculiaritat de ser una tècnica que promou la presa de decisions entre un col·lectiu de ciutadans i ciutadanes escollits a l'atzar, després de rebre i debatre durant dos dies informació sobre el tema de discussió, exposada per una representació plural d'experts/es.

Des de fa anys, i amb diferents motius, aquest model de taller s'ha estat aplicant amb resultats molt satisfactoris en països com Alemanya, el Regne Unit o Suïssa. Més recentment, el model s'ha aplicat diverses vegades a municipis del País Basc i de Catalunya. Alguns municipis catalans on s'ha aplicat aquesta metodologia són: Rubí, Corbera de Llobregat, Montornès del Vallès i Cardedeu. En el cas d'Esparreguera, la institució encarregada de la seva direcció i organització, en coordinació amb l'equip tècnic de la UAB, ha estat la Fundació Jaume Bofill, la qual ha participat en altres experiències similars.

El tema de debat que s'ha escollit per als Consells Ciutadans d'Esparreguera és el creixement demogràfic i urbanístic el qual s'havia mostrat clarament, al llarg de les diferents fases del PEI, com a element transversal a la futura planificació estratègica del municipi.

El present informe consta de cinc parts. La part més important és la cinquena i última, que recull els resultats dels Consells Ciutadans. La informació que conté aquesta part és la que es va utilitzar com a material en els Tallers de Programació posteriors als Consells Ciutadans i que es reflecteix en l'Informe final del PEI. La primera part explica la metodologia i repassa els diversos aspectes del procés organitzatiu. La segona fa una anàlisi del perfil dels participants i dels no participants. La tercera part descriu detalladament el desenvolupament i el contingut de les sessions i la quarta està dedicada a la valoració que han fet els participants de l'experiència, de la metodologia i del contingut dels consells.

1. LA METODOLOGIA

Què són els Consells Ciutadans?

Els Consells Ciutadans són un mecanisme de participació ciutadana en la presa de decisions públiques. Simplificant molt podem dir que es tracta d'un procediment similar als jurats populars de l'administració de justícia, però orientat a prendre decisions en l'àmbit local o comarcal.

Com en els jurats, un grup de persones escollides a l'atzar, després d'escoltar diferents "testimonis" (actors polítics, tècnics de l'Administració i experts independents) i rebre informació plural, debaten entre elles i prenen una resolució, que en aquest cas, serà una proposta de política per a la institució que l'ha impulsat.

Els Consells estan formats per persones que no tenen un coneixement específic ni una implicació especialment directa sobre el tema objecte de debat i decisió. Són elegides a l'atzar entre la població adulta del territori implicat en el procés, a través d'algun dels procediments de mostreig habituals. Aquesta aleatorietat ha de funcionar com a garantia de pluralitat d'opinions i d'interessos.

La participació en uns Consells implica una dedicació a temps complert durant els dies que dura el procés (normalment 2-3). Això comporta uns costos per als participants que miren de ser compensats a partir d'una estructura retributiva que procura garantir a tothom una igualtat en l'accés i, per tant, evitar possibles biaixos socials.

Durant la celebració dels Consells hi ha dues fases clarament diferenciades. La primera fase està dedicada al debat i a la informació. Consisteix en què els participants obtinguin la informació necessària sobre el tema objecte de la decisió i que, a més, puguin deliberar entre ells. Aquesta primera fase té una dinàmica essencialment col·lectiva que s'articula mitjançant la combinació de grups de diferents mides: en primera instància grups petits, adequats per evitar "la por escènica" o el liderat excessiu d'algun dels participants sobre la majoria i en segona instància grups grans on hi son tots els participants del Consell.

Després d'aquesta fase d'informació i deliberació, els Consells entren en la segona etapa, de pronunciament i d'elaboració d'un dictamen. A diferència de la fase anterior, aquesta és essencialment individual: cada participant formula el seu dictamen contestant per escrit un petit qüestionari en forma d'enquesta on expressa quina és la seva decisió sobre el tema plantejat.

L'organització dels Consells i la moderació de les seves sessions normalment és a càrrec d'una entitat externa que garanteix la independència del procés respecte de la institució que l'impulsa. En alguns casos aquest rol ha estat assumit per universitats, en altres per consultories i en altres per fundacions privades. L'equip organitzador és responsable de la selecció de la mostra de participants, del seu reclutament, així com en la moderació de les reunions i de l'elaboració del qüestionari i l'informe final.

Els resultats extrets del qüestionari, així com la informació derivada de l'observació i enregistrament dels grups de debat, seran la base de l'informe o dictamen ciutadà que elaborarà l'equip organitzador. Un informe, el que teniu a les mans, que és sotmès a la consideració d'un comitè de seguiment, elegit democràticament entre els membres dels Consells, per garantir que es reflecteixi fidelment allò que els participants volien expressar.

Els Consells Ciutadans d'Esparreguera

A Esparreguera, a diferència d'altres experiències realitzades a Catalunya, els consells ciutadans han estat emmarcats en el procés participatiu per al desenvolupament del Pla Estratègic Integral (PEI) coordinat per un equip tècnic de la UAB. En col·laboració amb aquest, l'organització concreta dels consells l'ha dut a terme un equip de la Fundació Jaume Bofill.

El treball d'organització dels Consells Ciutadans va començar a principis del mes de juny del 2001 amb diverses reunions amb l'equip de govern i la resta de grups polítics per tal de consensuar la metodologia i sobretot el tema sobre el qual debatrien els consells. Finalment es va decidir convocar dos consells simultanis de 25 persones cadascun que es reunirien els dies 4, 5 i 6 d'octubre per debatre sobre el creixement demogràfic i urbanístic del municipi, un tema que havia anat sortint en tots els tallers celebrats fins aleshores en el procés del PEI i que marcaria algunes línies de treball de cara a la futura revisió del Pla General d'Ordenació Urbanística.

Des del finals de juny fins a finals de setembre, l'equip organitzador va dur a terme el procés de reclutament i va elaborar l'agenda de les diferents sessions (ponències, participació d'entitats i partits polítics, etc.), sempre comptant amb el suport de l'equip de la UAB.

Per garantir la bona coordinació entre els Consells Ciutadans i el procés participatiu del PEI es va aprofitar la convocatòria d'una reunió amb la comissió de seguiment¹ del PEI el dia 13 de setembre a la Sala d'actes de Can Pasqual per informar de la celebració dels Consells i explicar-ne la metodologia. En aquesta reunió, convocada per l'equip tècnic de la UAB, hi van assistir una trentena de persones representants de diversos sectors socials (entitats, agents socioeconòmics...).

Paral·lelament, es va enviar una carta a totes les entitats d'Esparreguera oferint-los la possibilitat de formar part del procés de debat i reflexió dels Consells participant en les sessions com a ponents o bé redactant un escrit que es faria arribar a tots els participants.

¹ La Comissió de Seguiment del PEI està formada per representants institucionals i associatius del municipi, així com persones a títol individual

2. ELS PARTICIPANTS

Procés de reclutament de les persones seleccionades

El procés de reclutament de les 50 persones que formarien part dels dos Consells Ciutadans es va realitzar durant els mesos de juliol i setembre. La selecció de participants es va fer per mostreig aleatori simple entre totes les persones de 16 i més anys empadronades a Esparreguera. El nombre de participants a seleccionar era de 50 persones (més aproximadament 10 persones com a suplents), per la qual cosa es va procedir a un mostreig bastant major (250 persones) per tal de poder garantir les substitucions d'aquelles persones que, per diversos motius, declinessin participar. La selecció de la mostra va tenir lloc el dia 8 de juny del 2001 i va ser assistida per la secretaria de l'ajuntament. A l'acte s'hi van convidar tots els portaveus dels partits polítics representats en el Consistori. La presència dels diferents grups respon a l'interès per part de l'equip organitzador que el procés participatiu es dugués a terme amb el suport de tots els grups municipals, no només en el moment d'iniciar el projecte sinó en tot el seu procediment i assumpció del dictamen resultant.

A partir de l'univers de 250 persones, l'equip organitzador va procedir al reclutament dels participants en els Consells mirant de garantir que el perfil d'aquests fos representatiu de la població. Per facilitar el reclutament es va establir una oficina d'informació i atenció a les persones seleccionades a l'edifici de Can Pascual.

El primer pas del procés de reclutament va consistir a enviar una primera remesa de 150 cartes als ciutadans seleccionats per participar. En la carta –signada per tots els portaveus dels grups municipals representats en el Consistori– se'ls explicava que havien estat seleccionats a l'atzar per formar part dels Consells Ciutadans, en què consistia aquest mecanisme de participació ciutadana i se'ls demanava que es posessin en contacte amb l'equip organitzador per tal de concertar una entrevista en la qual es donaria tot tipus d'informació: objecte de la decisió dels Consells, dates en les quals se celebraven, exposició de necessitats especials de cada persona seleccionada (cangurs, permisos laborals...), etc.

Com ja hem esmentat en l'apartat anterior, donada la durada dels Consells (un dijous, un divendres i un dissabte al matí), la participació era remunerada a fi de compensar els costos de la participació. En el cas d'Esparreguera, l'equip organitzador va implantar un sistema esglaonat de retribució compensatòria basat en un pagament bàsic de 5.000 pessetes per dia laborable, susceptibles de ser ampliadetes fins a un màxim de 10.000 en cas que el participant pogués acreditar un nivell salarial superior. A més, com és habitual en aquest tipus de mecanisme, es donaven tot tipus de facilitats (remuneració especial per cangurs, cartes de l'Ajuntament enviades a les empreses, etc.) per tal d'incentivar la participació de les persones seleccionades i així evitar els biaixos socials que habitualment es donen en la major part d'instruments de participació ciutadana.

De les cartes enviades en la primera remesa es va aconseguir confirmar l'assistència als Consells de 47 persones (és a dir, per cada persona que

acceptava participar, 2 rebutjaven fer-ho²). L'elevat nombre de persones que es varen mostrar interessades en participar durant la primera fase del procés de reclutament que es va realitzar el mes de juliol es podria atribuir a que l'equip organitzador va fer el repartiment de cartes personalment. Amb aquest procediment, molts cops s'aconseguia fixar dia i hora directament amb la persona per fer-li l'entrevista o si més no s'acabava obtenint el número de telèfon del domicili, una dada essencial per entrar en contacte amb els seleccionats i de la qual no es disposava. Hem de tenir present que aquesta és una dada que no es demana en el padró municipal.

Tot i així, el fet de que hi hagués el mes d'agost pel mig (mes de vacances) va ser un obstacle en aquest procés ja que va propiciar que algunes de les persones que s'havien compromès a participar a principis d'estiu es trobessin amb dificultats a la tardor. Així del total de 47 persones que s'havien compromès a participar abans del mes d'agost, 8 havien manifestat la seva no disponibilitat al setembre ja que la seva realitat laboral, formativa, etc. havia canviat.

Com que la fita era arribar als 50 participants, un cop passat l'estiu i després de la confirmació d'algunes baixes, la primera setmana de setembre es va fer un segon enviament de 30 cartes per mirar d'arribar al nombre òptim de participants. D'aquest segon enviament, es varen aconseguir 11 persones.

Cal destacar que al darrer moment, en el procés de seguiment dels participants que realitzava l'equip organitzador, es varen produir un nombre important de baixes. Aquesta situació, que va complicar el procés, obligà a darrera hora a fer un enviament de 20 cartes més. D'aquesta darrera remesa, però, tan sols es va aconseguir 1 participant. El motiu del baix índex de participació dels darrers ciutadans seleccionats va ser bàsicament, la manca de temps que aquests tenien per resoldre els assumptes (normalment de tipus laboral) que els havien de permetre dedicar 2 dies i mig als Consells.

En total, doncs, es varen enviar un total de 200 cartes i es va aconseguir la participació de 33 persones³. Així doncs, la taxa de rebuig final ens revela que per cada persona que acceptava participar en els Consells Ciutadans, 5 rebutjaven fer-ho.

Si comparem aquesta dada amb experiències anteriors realitzades a Catalunya, veurem que és una dada situada lleugerament per sobre de la mitjana tot i tenir present que, per norma general, és majoritari el percentatge de gent que rebutja la invitació que la que accepta participar. En aquest sentit, la presència d'incentius, la tasca persuasiva de l'equip organitzador per convidar a la gent a participar, el tema del que tracten els consells, la difusió que es fa del procés, la

² La taxa de rebuig ens indica el nombre de persones de la mostra seleccionada que no va participar-hi per cadascuna que va acceptar fer-ho. En realitat, aquesta taxa no aclareix quanta gent va rebutjar participar explícitament perquè en la mostra seleccionada hi ha gent amb qui no s'ha pogut contactar pels motius que expliquem en una mica més endavant.

³ El mateix dia de la celebració dels Consells Ciutadans, l'equip organitzador havia aconseguit reclutar a 39 persones (20 pel consell 1, i 18 pel consell 2), però els problemes personals d'última hora van fer que en l'últim moment 6 persones decidissin no participar. D'aquestes 6 persones, tres varen abandonar el desenvolupament de les sessions en el decurs del matí del primer dia adduint problemes personals i familiars.

simultaneïtat de diferents moments participatius, o les característiques sociopolítiques i culturals de la població són factors que ajuden a modular aquestes taxes.

A continuació es detallen les dades relatives al procés de selecció de participants i més endavant s'especifiquen els motius per participar i per no fer-ho que les persones seleccionades i contactades van destacar.

Taula 1. Reclutament de les persones seleccionades

	<i>Seleccionats</i>	<i>Participants</i>	<i>No participants</i>	
			<i>Il·localitzables</i>	<i>Contactats</i>
Primera Remesa	150	27	28	122
Segona Remesa	30	5	6	24
Tercera Remesa	20	1	6	14
Total	200	33	40	160

Font: elaboració pròpia.

Del quadre presentat, volem destacar com s'han volgut separar dins la categoria de "no participants" aquelles persones il·localitzables (un total de 40 persones) i aquelles persones –les contactades– que van manifestar explícitament que no participarien en el procés (un total de 127 persones). Gràcies a que el procés de reclutament es va fer no per correu sinó lliurant la carta en mà o deixant-la a la bústia, es va poder obtenir una informació més exhaustiva dels participants no localitzats: alguns d'ells va ser realment impossible trobar-los (ni presencialment ni telefònicament) però d'altres havien canviat de domicili o bé l'adreça que figurava en el padró era errònia.

Motius per participar i per no participar

A les persones que, tot i haver estat contactades, declinaven participar en el procés, l'equip organitzador els preguntava els motius pels quals rebutjaven fer-ho. Majoritàriament (el 33%) van contestar que per motius laborals, (uns, perquè no els donaven permís, altres que per la seva temporalitat no gosaven demanar-lo i d'altres, perquè al treballar pel seu compte era difícil que algú els pogués substituir). Després per motius de salut (el 24%) i per motius familiars⁴ (el 19%), i un percentatge menor però força important (el 7%) també va manifestar que no estava interessat a participar en l'experiència. Pel que fa aquesta darrera dada, cal dibuixar la possibilitat de que estem parlant d'un % superior a l'assenyalat, ja que en alguns casos, per no explicitar clarament la manca d'interès, es poden donar altres motius per justificar l'absència.

Taula 2. Motius per no participar

<i>Motius per no participar</i>	<i>Freqüència</i>	<i>Percentatge</i>
Il·localitzables	40	24%
Laborals	55	33%
Salut	24	15%
Familiars	19	11%
Desinterès explícit	12	7%

⁴ Per motius familiars entenem la necessitat de cuidar a terceres persones.

Altres	13	8%
No sabeu/no contesteu	4	2%
Total	167	100%

Font: elaboració pròpia

D'altra banda, per tal de valorar els motius pels quals els 33 participants havien acceptat formar part de l'experiència dels Consells, es va formular una pregunta en el qüestionari final que ens mostra com amb percentatges molt similars (al voltant del 83%) es destacaven l'interès general pel futur d'Esparreguera, la voluntat d'influir en una decisió concreta, conèixer el funcionament dels Consells Ciutadans, la voluntat d'aprendre coses sobre urbanisme o conèixer gent interessada en el municipi. Cal destacar que, segons aquests mateixos resultats, la remuneració per la participació és un motiu no important a l'hora d'explicar la participació de les persones seleccionades (amb un percentatge del 27%).

Taula 3 Motius per participar

	<i>Important</i>
Interès general pel futur d'Esparreguera	100%
Voluntat d'influir en la decisió concreta	76%
Conèixer el funcionament dels Consells Ciutadans	79%
Conèixer gent interessada en el municipi	76%
Remuneració per la participació	27%
Voluntat d'aprendre coses sobre urbanisme	88%

Font: elaboració pròpia

Com són els que participen i els que no participen

Si s'analitzen les dades dels 33 participants dels Consells Ciutadans observem que han participat més dones (18) que homes (15) contràriament al que normalment succeeix en els mecanismes de participació ciutadana, on l'assistència majoritària sol ser la masculina.

La comparació del perfil social dels participants en els Consells amb la població d'Esparreguera en general permet concloure que no existeixen diferències significatives entre ambdós grups pel que fa al sexe ni l'edat. Així es pot afirmar que en aquesta experiència s'ha aconseguit una participació molt equilibrada sense que cap franja d'edat, sexe... quedi sobrerrepresentada en relació al perfil sociodemogràfic dels habitants del municipi.

Tot i així, si construïssim un perfil majoritari en aquesta experiència diríem que es tracta d'un habitant d'edat compresa entre els 20 i els 39 anys, que no ha nascut a Esparreguera i procedeix majoritàriament del barri del Centre (25%), i en menor mesura de Mas d'en Gall (21%) i el Can Rial (15%).

En relació justament al barri de procedència, el fet que la major part dels participants sigui del centre no és una dada insòlita tenint en compte que és el barri més poblat del municipi (hi viu el 45% de la població). En canvi, sí que hi ha una sobrerrepresentació de participants procedents dels barris de Mas d'En Gall i de Can Rial, i en menor mesura de Can Sedó. Aquest darrer, juntament amb Can Vinyals, són els dos barris del municipi amb menys població i tot i així resulten

molt representats en els Consells, mentre que zones com el Barri de la Font o La Plana, més poblades, participen en menor mesura.

Taula 4. Comparació segons barri de residència.

<i>Barri on es viu</i>	<i>Participants</i>	<i>Població d' Esparreguera</i>
Centre	37%	45%
Barri font	3%	12%
La Plana	6%	11%
El Castell	6%	9%
Can comelles	9%	8%
Mas d'En Gall	12%	7%
Can Rial	12%	6%
Can Sedó	3%	1%
Can Vinyals	0%	0,5%
Altres	12%	---
Total	100%	100%

Font: elaboració pròpia.

Entre els que no participen, observem que també hi ha més dones (56%) que homes (44%). La mostra aleatòria havia seleccionat un nombre lleugerament superior de dones i, tot i que com hem vist la seva assistència va ser superior a la dels homes, en les entrevistes les dones també mostraven més problemes a l'hora d'assistir als consells. Pel que fa l'edat, els que rebutgen més la participació són els d'edats compreses entre els 20 i 49 anys (sobretot per motius laborals) i les persones més grans de 70 anys.

Taula 5. Comparació de sexe, edat.

	<i>Participants</i>	<i>No participants</i>	<i>Població d' Esparreguera</i>
SEXE			
Homes	45%	44%	51%
Dones	55%	56%	49%
EDAT			
16 a 19	7%	5%	6%
20 a 29	21%	24%	18%
30 a 39	21%	21%	19%
40 a 49	15%	18%	14%
50 a 59	18%	11%	10%
60 a 69	9%	9%	8%
70 o més	9%	12%	10%

Font: elaboració pròpia.

Pel que fa el nivell d'estudis, el percentatge de participants amb els estudis primaris acabats o inacabats (28%) és inferior al percentatge de la categoria de no participants (46%) de la mateixa manera que passa lleugerament amb els participants sense estudis (15%) *versus* 19% dels no participants. En canvi la situació és inversa pel que fa als participants amb estudis secundaris que surten clarament sobrerrepresentats (45%) respecte dels no participants (28%). Aquesta tendència també es confirma d'entre els seleccionats amb estudis universitaris ja que decideixen participar un 12% mentre que només un 6% rebutja la participació. Aquesta dada és molt rellevant ja que ens mostra com els grups amb

menys estudis s'autoexclouen en major mesura del procés, de manera que els participants amb més educació formal tenen una representació més àmplia.

Taula 6. Comparació segons nivell d'estudis.

	Participants	No participants
ESTUDIS		
Sense estudis o primaris inacabats	15%	19%
Primaris	28%	46%
Secundaris (ESO, BUP, COU, FP)	45%	28%
Universitaris	12%	6%

Font: elaboració pròpia.

3. DESENVOLUPAMENT I CONTINGUT DE LES SESSIONS

Els Consells es van dur a terme els dies 4, 5 i 6 d'octubre de 2001, amb l'assistència de 33 participants. La dinàmica de treball va ser similar en la major part de les sessions. El grup de 33 participants es va dividir en dos grups de 15 i 18 persones respectivament. Cadascun d'aquests grups rebia les mateixes sessions (segons els programes adjunts). Cada sessió durava 90 minuts, amb la següent estructura:

- Els primers 30 minuts es destinaven a l'explicació del ponent corresponent.
- En els segons 30 minuts, el grup es subdividia en subgrups de 4-5 persones per posar en comú dubtes, objeccions, comentaris o propostes sobre el tema plantejat a la conferència.
- En els darrers 30 minuts cada subgrup plantejava els resultats de la seva discussió, els quals eren debatuts per tot el grup.

La tria dels ponents o "testimonis" que van intervenir durant els Consells Ciutadans va ser una de les responsabilitats de l'equip organitzador, que va intentar compensar les diferents postures que afectaven a la temàtica plantejada. Abans de contactar amb els ponents, la proposta d'agenda va ser validada per tots els grups polítics amb representació a l'Ajuntament.

Tal i com veiem en l'agenda, durant el procés van intervenir quatre grups diferents de persones: els tècnics que treballen en el territori, els experts independents, les entitats i els partits polítics.

Els tècnics coneixedors del territori proporcionaven la informació necessària sobre els aspectes legals, econòmics i urbanístics relacionats amb la qüestió sobre la qual s'havia de debatre. Jugaven un paper molt important en el procés ja que són ells qui coneixen millor la realitat local en la qual desenvolupen el seu treball diari. Els experts independents s'encarregaven de diferents funcions: elaborar una presentació global dels temes a tractar per orientar els participants i oferir punts de vista plurals i contraposats.

El tercer grup estava format per representants de tres associacions (culturals, de veïns,..) que van intervenir durant uns 15 minuts cadascuna oferint una visió no tan tecnicista sinó més de problemes quotidians dels habitants, de canvis produïts al municipi i de sentiment identitari. A més també es va poder repartir el material

que havien presentat associacions que no podien assistir a la sessió dels consells i que havien enviat a l'equip organitzador un escrit on manifestaven la seva opinió sobre els temes a discutir en els Consells.

Finalment els partits polítics amb representació a l'Ajuntament van oferir el seu punt de vista sobre el tema dels consells i el model de poble que defensaven. Les intervencions d'aquests representants es varen realitzar en plenari unificant els participants dels dos consells, de la mateixa manera que en el cas de la sessió amb les entitats i de la ponència d'un dels experts independents.

Totes les aportacions realitzades durant el dijous i el divendres van ser recollides i enregistrades pels organitzadors i, per tal d'obtenir l'opinió individual de cada participant, l'últim dia, un cop recordats tots els temes tractats i fet un balanç de l'experiència, es va omplir un qüestionari. Entre els participants es van escollir 7 representants per tal que es sumessin a la comissió de seguiment del PEI i un cop redactat l'informe dels Consells el llegissin i donessin la seva aprovació en nom del grup.

Agenda dels Consells

CONSELL CIUTADÀ 1

	DIJOUS 4		DIVENDRES 5
9:00 a 10:00	Presentació de la metodologia dels Consells Ciutadans a càrrec de Laia Torras, de la Fundació Jaume Bofill (sessió comuna)	9:00 a 10:00	Carles Martí. Arquitecte. Proposta d'urbanització de la Creueta. Un model de ciutat.
10:00 a 10:30	Pausa cafè	10:00 a 11:00	Ramon Forcada. Arquitecte. Proposta d'urbanització de Can Comelles 2. Un model de ciutat.
10:30 a 12:00	Joel Martí. Sociòleg, membre de l'equip coordinador del Pla Estratègic Integral. Els Consells Ciutadans en el marc de l'elaboració del PEI i explicació del diagnòstic que toca els temes d'urbanisme i de creixement.	11:00 a 11:30	Pausa Cafè
12:00 a 13:30	Francesc Balaña. Arquitecte municipal. Explicació sobre el Pla General d'Ordenació Urbana actual.	11:30 a 13:00	Ferran Navarro. Arquitecte. Planteja possibles escenaris de desenvolupament urbanístic d'Esparreguera (sessió comuna)
14:00 a 15:30	Dinar	13:00 a 14:30	Sessió plenària amb les entitats d'Esparreguera per explicar les seves propostes: - José Antonio Ortiz. Coordinadora d'Associacions de Veïns - Manel Roca. Patronat La Passió d'Esparreguera - Paulo Sabat. Col·lectiu Esparreguerí de Recerques Tres entitats més adjunten carta amb el seu posicionament (sessió comuna)
15:30 a 16:30	Miquel Roa. Arquitecte. Contextualitza Esparreguera en el Baix Llobregat des del punt de vista del creixement i del desenvolupament urbanístic.	14:30 a 16:00	Dinar
16:30 a 8:00	Mireia Belil. Geògrafa especialitzada en urbanisme. Exposa els diversos models de creixement urbanístic.	16:00 a 18:00	Sessió plenària amb els grups polítics d'Esparreguera per explicar les seves propostes: -Marcel Escudé. ERC -Xavier Mas. PSC -Lluís Moreno. IC-V-EP -Francesc Solé. CIU (sessió comuna)

CONSELL CIUTADÀ 2

	DIJOUS 4		DIVENDRES 5
9:00 a 10:00	Presentació de la metodologia dels Consells Ciutadans a càrrec de Laia Torras, de la Fundació Jaume Bofill (sessió comuna)	9:00 a 10:00	Ramon Forcada. Arquitecte. Proposta d'urbanització de Can Comelles 2. Un model de ciutat.
10:00 a 10:30	Pausa cafè	10:00 a 11:00	Carles Martí. Arquitecte. Proposta d'urbanització de la Creueta. Un model de ciutat.
10:30 a 12:00	Francesc Balañà. Arquitecte municipal. Explicació sobre el Pla General d'Ordenació Urbana actual.	11:00 a 11:30	Pausa cafè
12:00 a 13:30	Joel Martí. Sociòleg, membre de l'equip coordinador del Pla Estratègic Integral. Els Consells Ciutadans en el marc de l'elaboració del PEI i explicació del diagnòstic que toca els temes d'urbanisme i de creixement.	11:30 a 13:00	Ferran Navarro. Arquitecte. Planteja possibles escenaris de desenvolupament urbanístic d'Esparreguera (sessió comuna)
13:30 a 15:00	Dinar	13:00 a 14:30	Sessió plenària amb les entitats d'Esparreguera per explicar les seves propostes: - José Antonio Ortiz. Coordinadora d'Associacions de Veïns - Manel Roca. Patronat La Passió d'Esparreguera - Paulo Sabat. Col·lectiu Esparreguerí de Recerques Tres entitats més adjunten carta amb el seu posicionament (sessió comuna)
15:00 a 16:30	Mireia Belil. Geògrafa especialitzada en urbanisme. Exposa els diversos models de creixement urbanístic.	14:30 a 16:00	Dinar
16:30 a 18:00	Miquel Roa. Arquitecte. Contextualitza Esparreguera en el Baix Llobregat des del punt de vista del creixement i del desenvolupament urbanístic.	16:00 a 18:00	Sessió plenària amb els grups polítics d'Esparreguera per explicar les seves propostes: -Marcel Escudé. ERC -Xavier Mas. PSC -Lluís Moreno. IC-V-EP -Francesc Solé. CIU (sessió comuna)

Continguts plantejats en les ponències

Joel Martí. *Equip tècnic del PEI. Els consells ciutadans i el PEI. El creixement d'Esparreguera. Les seves causes i la seva valoració social.*

Explicació del Pla Estratègic Integral i de com s'hi insereixen els Consells Ciutadans.

Explicació de les conclusions del diagnòstic que fan referència al creixement demogràfic i urbanístic d'Esparreguera. Concretament, s'exposa l'evolució en els darrers anys i les seves causes, i s'exposen quatre qüestions clau a l'entorn del creixement: el teixit social i comunitari, els serveis i els equipaments, el model de desenvolupament econòmic i el territori i el medi ambient (vegeu diagnòstic del PEI).

Francesc Balanyà. *Arquitecte Municipal. El Pla General d'Ordenació Urbana.*

Explicació conceptual dels plans urbanístics: Pla General Territorial, Pla General d'Ordenació Urbana, Pla Sectorial, Pla Especial, Pla Parcial. Es posa l'accent en el fet que està supeditat a lleis superiors, i en concret s'exposa la situació actual amb les últimes novetats legals introduïdes des del Govern Central i l'actual projecte que s'està discutint al Parlament. Plasmació del PGOU en el cas d'Esparreguera.

Miquel Roa. *Arquitecte. Esparreguera i el desenvolupament urbanístic del Baix Llobregat.*

La vertebració territorial d'Esparreguera amb el Baix Llobregat nord, sud i amb la Regió Metropolitana. Impacte dels canvis previsibles (Quart cinturó, AVE, consolidació industrial). En aquest context, com es planteja la part alta del Baix Nord (Esparreguera, Olesa i Collbató) la seva vertebració amb la resta del territori? Dins la regió: més densitat, més transport públic, més terciarització; fora de la regió: menys densitat, menys transport públic. Relació amb el Parc de Montserrat.

Mireia Belil. *Geògrafa. Els models de creixement urbanístic.*

El fals dilema creixement / no creixement. Per evolucionar s'ha de créixer, però cal fer-ho controladament. Principals models de creixement: dispers (urbanitzacions), semicompacte (zones amb nucli antic que després han tingut creixement amb moltes urbanitzacions) i compacte. Aquests models divergeixen segons: l'ocupació del territori i el tipus d'habitatge (model compacte, menys espai ocupat), la relació amb l'espai urbà i públic (model compacte: major apropiació social de l'espai, menor privatització en el seu ús), les relacions socials (model compacte: menys aïllament però relacions més dèbils), serveis públics (model compacte: més densitat, més serveis i equipaments), mobilitat (model compacte: menor dependència del transport privat), qualitat mediambiental (model compacte: més contaminació, menys consum d'energia), desenvolupament econòmic (model compacte: major ocupació).

Carles Martí. *Arquitecte. Proposta d'urbanització de la Creueta. Un model de ciutat.*

Les ciutats d'estructura lineal. La plasmació i l'exhauriment d'aquest model a Esparreguera. Alternativa: urbanitzar per la Creueta i adequació del Torrent Mal com a parc central. Criteris per a la construcció del barri: identitat pròpia amb elements que complementin l'estructura urbana (reciprocitat); construcció d'un pont de vianants i vehicles. per potenciar la sortida nord d'Esparreguera, equilibrant així la sortida sud; barreja de tipus d'edificacions introduint una mixtura pròpia de les ciutats urbanes; serveis i equipaments.

Ramon Forcada. *Arquitecte. Proposta d'urbanització de Can Comelles. Un model de ciutat.*

El creixement lineal d'Esparreguera i els posteriors creixements esquitxats. Defensa de la concentració de l'edificació, i de l'alliberament de l'espai buit no urbanitzat. Exposició del projecte d'urbanització de Can Batlló. Potencialitats: terrenys relativament plans adequats al creixement residencial (es pot construir un eixample); separació clara entre l'exterior de la vila i l'interior més tranquil; via d'accés alternativa. Criteri: construcció en baixa densitat (PB+1). Factibilitat: propietaris agrupats que volen tirar endavant el projecte; possibilitats de posar-lo en marxa de manera immediata.

Ferran Navarro. *Arquitecte. Els escenaris de desenvolupament urbanístic d'Esparreguera.*

La connectivitat transversal de l'actual estructura urbana. La manca d'una estructura mallada. Les potencialitats del Torrent Mal com a peça del teixit urbà d'Esparreguera. La reforma de l'antiga N-II. La llunyania dels equipaments bàsics. Efectes del Pla General a curt, mig i llarg termini. Impossibilitat de resoldre herències passades, possibilitat de reordenar progressivament.

4. VALORACIÓ DEL FUNCIONAMENT DELS CONSELLS

En aquest apartat es tracten les diferents preguntes realitzades als participants sobre l'experiència dels Consells per valorar el seu funcionament, la idoneïtat del tema, la tasca de l'equip organitzador... així com aspectes que podrien resultar interessants per experiències futures.

En general els participants fan una valoració positiva de l'experiència: estan satisfets d'haver participat; valoren positivament tant a l'equip organitzador com a bona part dels ponents; i creuen que els Consells són un bon mecanisme per prendre decisions. .

Cap participant es mostra insatisfet de la seva participació en els Consells i el grup es divideix gairebé a parts iguals entre aquells que es declaren molt satisfets (48%) i els satisfets (51%). També pel que fa a l'equip organitzador, sols s'utilitzen les categories positives, amb un predomini de les valoracions molt positives (75%) per sobre de les simplement bones (25%)

Taula 17.

Quin ha estat el grau de satisfacció en relació amb la vostra participació en aquests Consells?		
Molt satisfet/a	16	48,5%
Satisfet/a	17	51,5%
Poc satisfet/a	0	0,0%
Gens satisfet/a	0	0,0%
<i>Total</i>	33	100,0%

Font: elaboració pròpia.

Taula 18.

Com valoraríeu l'actuació de l'equip organitzador dels Consells?		
Molt bé	25	75,8%
Bé	8	25,2%
Malament	0	0,0%
Molt malament	0	0,0%
<i>Total</i>	33	100,0%

Font: elaboració pròpia.

Les valoracions segueixen essent molt positives quan ens fixem en el mètode utilitzat. Tots els participants creuen que un PGOU és un tema adequat per ser debatut en uns Consells Ciutadans i no n'hi ha cap que es declari contrari a la seva pràctica per prendre decisions sobre altres temes. El grup només es divideix entre els que aposten obertament per la seva pràctica amb altres temàtiques (79%) i aquells que creuen que depèn de la temàtica (21%).

Taula 19.

Com valoreu la utilitat de la informació oferta pels diferents ponents? [suma de les valoracions individuals de tots els ponents; totals sobre respostes]		
Molt útil	94	35,6%
Útil	125	47,3%
Poc útil	40	15,2%
NC	5	1,9%
<i>Total</i>	264	100,0%

Font: elaboració pròpia.

A banda d'aquestes valoracions es va donar la oportunitat mitjançant una pregunta oberta, que els participants expressessin opinions més reflexives. Entre les respostes recollides, una de les més coincidents és la demanda de més informació sobre el tema a debatre els dies abans dels consells, ja que en general es considera molta la informació rebuda només en dos dies. Una altra demanda reiterada és la de fer les sessions més curtes amb propostes que apuntaven a dilatar l'experiència en el temps per evitar precisament dedicacions tant concentrades. Per últim podem remarcar que alguns participants varen trobar a faltar més concreció en els temes de debat i algú va apuntar la necessitat de que hi hagués més diversitat en l'elecció dels ponents ja que hi havia massa experts en arquitectura.

5. ELS RESULTATS DELS CONSELLS

Els resultats dels Consells Ciutadans d'Esparreguera provenen de dues fonts. La primera és de tipus qualitatiu i es basa en les reflexions grupals expressades pels participants durant els debats en plenari posteriors a cada ponència. Aquestes opinions van ser recollides per l'equip organitzador a partir de notes preses durant les sessions així com dels enregistraments de les ponències i els debats. La segona font és de tipus quantitatiu i es basa en la reflexió individual de cada participant en els Consells, plasmada en els qüestionaris que van respondre en la sessió final.

Els apunts i l'enregistrament de les sessions permeten recollir amb profunditat la diversitat de temes plantejats, les diferències de discurs entre els ponents i el posicionament dels participants a partir de les seves intervencions. Els qüestionaris, per la seva banda, permeten recollir a nivell individual la opinió de cada un dels participants, així com plasmar i quantificar la diversitat d'opinions dins del grup. Amb el qüestionari s'evita el perill que aquesta diversitat d'opinions passi desapercibuda, ja que sovint les opinions que s'expressen en els debats en plenari són el reflex del discurs d'uns pocs participants que, pel fet de tenir més informació, una opinió més formada o més facilitat de parlar en públic, prenen més protagonisme durant les sessions.

A continuació, doncs, presentem els resultats dels dos consells de forma agregada, a partir dels temes plantejats i les opinions expressades durant els debats i també del tractament de les dades obtingudes en els qüestionaris.

Temes plantejats en els debats

Seguidament s'exposen, de manera esquemàtica i agrupades per temes, les opinions expressades pels participants durant els debats en plenari que van tenir lloc després de cada exposició dels ponents.

Vertebració territorial

- No hi ha sentiment d'unitat amb la comarca Baix Llobregat.
- Es planteja mantenir-se com a poble fora de la regió metropolitana, però sense perdre hi relació.

El creixement demogràfic

- A més d'altres causes, si Esparreguera ha crescut tan desorbitadament és perquè hi ha hagut un fort augment de l'oferta d'habitatge (i, per tant, aquesta és una forma de controlar-lo).
- Necessitat d'introduir mesures per frenar i alentir el creixement (protecció del sòl, desenvolupament econòmic, crear menys habitatge). És important evitar la massificació i la ciutat dormitori.
- El perfil social de la nova població resident dependrà, en última instància, del tipus de planejament urbanístic. Algú planteja un creixement "de qualitat", "controlat", que eviti problemes d'inseguretat ciutadana.

El model urbanístic

- Ciutat compacta preferible a ciutat dispersa. No créixer en barris, sinó créixer com a poble com a estratègia per integrar nous veïns: crear barris només residencials significa perdre identitat i, tot i que el model de la casa amb jardí agrada més personalment, al poble no li convé. A més, el model dispers acaba essent més car per a l'administració (alguns/es participants, però, declaren la seva preferència per les urbanitzacions i reclamen els serveis adequats, especialment de transport nocturn).
- S'hauria de preveure diversitat de tipus d'habitatge en un mateix barri, sense fer edificis massa alts (fins a 3 o 4 plantes) encara que sigui a l'antiga N-II.
- Preferència per "arrodonir" l'estructura urbana, completant-la per la Creueta, que no pas més allargament seguint la carretera. La possibilitat d'un pont que unís La Creueta amb el nucli ("encara que cara per als promotors") va ser una de les idees que va tenir més acceptació més perquè "a més de descongestionar la carretera facilitaria una altra connexió del barri de la Plana amb la resta del poble".
- Es planteja també la necessitat de connectar el nucli amb els barris aïllats, per evitar la marginació d'aquests últims. Es rebutja, no obstant això, la construcció d'un corredor urbà entre Can Rial i la Plana.
- També es valora créixer a l'interior de la ciutat existent (moltes cases deshabitades potencialment rehabilitables). Un model que no només valori la funcionalitat, sinó també l'estètica.
- Es constata la necessitat d'una estratègia que valori l'impacte mediambiental del creixement, que prengui mesures per defensar sòl no urbanitzable de la nova llei govern central i que, sobretot, concreti aquestes zones com més aviat millor.
- Els/les participants declaren trobar a faltar informació sobre el Castell 2, i plantegen per què està prevista la construcció d'aquest barri enlloc de la Creueta, que sembla comptar amb un consens molt més generalitzat (són els mateixos representants polítics ho argumenten per la pressió que exerceixen els promotors).
- Necessitat de seguiment i control per part de l'ajuntament o d'una comissió plural dels compromisos dels promotors d'obra a una urbanització, que garanteixi la qualitat del sòl urbanitzat, els espais necessaris per serveis i equipaments, així com la infraestructura adequada als carrers.

- Altres temes:
 - Antiga N-II com a referent d'Esparreguera, com a eix cívic.
 - Es necessita habitatge social, que prioritzi actuals residents.
 - Manca de zones verdes a l'interior del centre urbà. Es fa especial incidència en el Torrent Mal com a eix interior verd.
 - Dificultats de mobilitat a l'interior de la vila (circulació, aparcament)
 - Es manifesta, finalment, certa preocupació sobre el fet que l'ajuntament tingui els recursos per al manteniment de tots aquests nous espais previstos, i no es trobi novament desbordat.
 - Riscos de les antenes de telefonia mòbil.

El desenvolupament econòmic

- Es planteja la necessitat de diversificar el creixement econòmic per diferents sectors econòmics (aposta per la terciarització) i diversificar els subsectors industrials, evitant l'excessiva dependència de l'automòbil.
- És important la implicació empreses en la cohesió del poble.
- L'excessiva indústria és una de les principals causes del creixement actual.
- No s'hauria de permetre la creació de grans centres comercials, que exploten laboralment i que fan perdre vida al poble.
- Can Sedó com a oportunitat econòmica.

Els serveis i els equipaments

- Es planteja com el principal problema d'Esparreguera: es fan habitatges i es creix demogràficament, però no es fan els serveis i equipaments adequats. Arriben massa tard, quan ja han quedat desbordats pel creixement de població. L'adequació dels serveis i equipaments hauria de ser, ara per ara, una tasca prioritària a la construcció de noves zones residencials.
- El dèficit de serveis i equipaments és més notori, encara, als barrils aïllats. Es planteja la necessitat d'uns serveis mínims de proximitat als barris dispersos.
- Es planteja, però tangencialment, la necessitat de descentralitzar versus la de crear noves centralitats.
- Manca d'aparcament

El transport

- El transport públic es planteja com un dels grans dèficits actuals d'Esparreguera. Hi ha un problema immediat, a curt termini, que és la pèssima qualitat de l'empresa Hispano-Igualadina. I un problema a llarg termini que és quina és l'alternativa òptima (llançadora, aeri, tren).
- Majoritàriament es rebutja el projecte de l'aeri, com una solució de "pedaç" per no fer arribar el tren d'Abrera a Esparreguera. Entre les altres alternatives es valora especialment la connexió amb Martorell.

Qüestionari. Resum de resultats

Per complementar i quantificar aquestes opinions recollides durant els debats en plenari, a continuació s'expliquen els resultats dels qüestionaris que els participants van respondre durant l'última sessió dels Consells Ciutadans. L'explicació es farà seguint en bona mesura l'ordre del qüestionari.

A nivell del **creixement demogràfic**, gairebé el 91% del participants opta perquè es permeti un creixement però de manera controlada, mentre que només una petita minoria (el 6%) es decanta per l'opció de fomentar un creixement sense límits. Així, quan es parla de fins a quin nombre d'habitants hauria de créixer

Esparreguera en el futur, gairebé en un 85% aposta per una previsió moderada de creixement que permetria arribar al 2010 amb un sostre de 25.000 habitants.

Taula 7.

Pensant en com us agradaria que fos Esparreguera d'aquí a uns anys, què creieu que s'hauria de fer en relació amb el creixement de la població del municipi?		
S'haurien de prendre mesures per evitar que Esparreguera creixés més.	1	3,0%
S'hauria de permetre el creixement del municipi, però fins a un límit i vigilant-lo.	30	90,9%
No s'haurien de posar límits al creixement d'Esparreguera.	2	6,1%
<i>Total</i>	<i>33</i>	<i>100,0%</i>

Font: elaboració pròpia.

Taula 8.

Actualment Esparreguera té gairebé 19.000 habitants. Fins a quin nombre penseu que hauria de créixer?		
No hauria de créixer més	2	6,1%
25.000 persones (creixement previst fins el 2010 pel PGOU de 1983)	28	84,8%
35.000 persones	1	3,0%
Més de 35.000 persones	1	3,0%
NC	1	3,0%
<i>Total</i>	<i>33</i>	<i>100,0%</i>

Font: elaboració pròpia.

En relació a la **imatge** que hauria de projectar el municipi, i coherentment amb la voluntat expressada anteriorment que no volen que creixi gaire, els participants prefereixen majoritàriament que Esparreguera tingui una fisonomia de "poble gran" (un 94%). En aquest sentit, el creixement urbanístic s'ha de produir arrodonint i cohesionant l'estructura urbana, evitant construir pels extrems del municipi de forma lineal i fomentant la construcció a l'interior de la ciutat i per alguna de les zones previstes (La Creueta).

Taula 9.

Quina de les següents imatges us agradaria que projectés Esparreguera d'aquí un temps?		
M'agradaria que Esparreguera tingués més l'aparença d'una ciutat plenament integrada a la regió metropolitana, amb els avantatges en serveis i comunicacions que això comporta	2	6,1%
M'agradaria que Esparreguera tingués l'aspecte d'un poble gran situat entre la regió metropolitana i l'entorn natural, on fos possible portar una vida més tranquil·la que en una ciutat	31	93,9%
<i>Total</i>	<i>33</i>	<i>100,0%</i>

Font: elaboració pròpia.

Taula 10.

Si creieu que Esparreguera seguirà creixent, com penseu que ho hauria de fer?		
Pels extrems, seguint l'antiga N-II	1	3,0%
Arrodonint l'estructura urbana	28	84,8%
Augmentant la densitat de les zones ja urbanitzades	4	12,1%
<i>Total</i>	<i>33</i>	<i>100,0%</i>

Font: elaboració pròpia.

En relació al **model urbanístic**, els participants opten majoritàriament pel foment de barris heterogenis, amb presència i barreja de diferents tipologies d'habitatge. En aquest sentit, la major part dels participants aposta per barris més compactes, dotats de comerços i serveis (76%) encara que això pugui suposar

viure en un entorn menys tranquil. La resta, un 18%, partidaris d'un tipus de barri més residencial, correspon majoritàriament a gent menor de 40 anys que viuen a Esparreguera des de fa pocs anys i que per regla general ja viuen en zones més residencials.

Taula 11.

Quin tipus de barris creieu que s'hauria de fomentar?		
Barris on només hi hagi un tipus d'habitatge	4	12,1%
Barris on es barregin diferents tipus d'habitatge	29	87,9%
<i>Total</i>	33	100,0%

Font: elaboració pròpia.

Taula 12.

La revisió del PGOU hauria d'afavorir...		
Barris residencials tranquils i poc densos, encara que la gent s'hagi de desplaçar per comprar o accedir a altres serveis del municipi	6	18,2%
Barris més densos on hi hagi comerços i altres serveis, encara que això suposi un entorn menys tranquil	25	75,8%
NC	2	6,1%
<i>Total</i>	33	100,0%

Font: elaboració pròpia.

Aquesta diferència d'opinió es plasma també en la **tipologia d'habitatges** que s'hauria de construir. També vora el 73% s'inclina pels edificis de pisos amb poques plantes enfront d'aquells que defensen el predomini dels habitatges unifamiliars (27%). De tota manera, el resultat més rotund d'aquesta pregunta és el rebuig unànime a les construccions de molts pisos, expressada amb claredat tant en els qüestionaris com en totes les discussions. Així doncs, podríem concloure que l'habitant d'Esparreguera prefereix viure en un barri comunicat, on hi hagi tots els serveis, amb predomini de pisos amb poques plantes i on s'hi barregin diferents tipus d'habitatge.

Taula 13.

En relació amb el tipus d'habitatge que creieu que s'hauria de construir preferentment a Esparreguera, amb quina de les següents opcions esteu més d'acord?		
Crec que s'haurien de construir principalment cases de tipus unifamiliar.	9	27,3%
Penso que sobretot s'haurien de construir edificis de pisos de molt poques plantes	24	72,7%
Crec que s'hauria de tendir a construir edificis de pisos una mica més alts	0	0,0%
<i>Total</i>	33	100,0%

Font: elaboració pròpia.

A partir de les intervencions dels diferents ponents i dels mateixos participants durant les sessions, en el qüestionari es donava l'opció de prioritzar dos de cinc criteris que haurien de regir el futur **desenvolupament urbanístic** d'Esparreguera (als quals els participants podien afegir altres idees). Les opcions més recolzades (totes dues amb un 27%) eren, per una banda, la protecció dels espais naturals per garantir la seva no conversió en zones urbanitzables i, per l'altra, la construcció i rehabilitació a l'interior del nucli urbà. La tercera proposta més recolzada feia referència a la necessitat de construir nous habitatges socials. D'aquesta manera es reflecteix un tema molt present en els debats com era el d'accés a l'habitatge.

Taula 14.

De tots els criteris que s'han esmentat sobre el planejament urbanístic d'Esparreguera, trieu els dos que creieu prioritaris: [totals sobre respostes]		
Potenciar la connexió entre els barris	18	27,3%
Protegir els espais naturals evitant que siguin urbanitzables	18	27,3%
Construir i rehabilitar a l'interior del nucli urbà	14	21,2%
Construir habitatges socials	11	16,7%
Crear noves zones industrials	3	4,5%
Altres	2	3,0%
<i>Total</i>	<i>66</i>	<i>100,0%</i>

Font: elaboració pròpia.

Pel que fa als **usos del sòl**, els participants prioritzen clarament la necessitat de més espais destinats a la construcció d'equipaments. L'opinió més sostinguda durant els debats és que el creixement d'habitatges no va lligat al desenvolupament de serveis i equipaments. En segona opció s'opta per la construcció d'habitatges i en tercer lloc, i amb un percentatge molt similar, la importància de dedicar sòl a espais naturals. Sembla clar també com l'espai dedicat a indústries i en major mesura a activitats agrícoles i ramaderes, es manifesta com el menys prioritari.

Taula 15.

A qualsevol municipi l'espai és limitat i quan es tria l'ús concret que haurà de tenir un terreny això significa que no es podrà dedicar a altres usos. Tenint això en compte, ordeneu, si us plau, els següents usos de l'espai, segons el grau d'importància que penseu que han de tenir per a Esparreguera [menor puntuació = major importància]	
Ús per a equipaments	48
Ús per a habitatges	80
Ús dedicat a espais naturals	86
Ús per a la ubicació d'indústries	116
Ús per a activitats agrícoles i ramaderes	145

Font: elaboració pròpia.

Finalment, es varen presentar als participants possibles actuacions per la futura revisió del PGOU que durant els debats s'havien anat proposant a partir d'exposicions molt concretes d'alguns dels ponents. Les opcions amb més suport van ser clarament les de desenvolupar el sector de la Creueta (32%), resposta coherent amb el desig d'optar per un model de poble més arrodonit, i la necessitat de transformar l'antiga N-II com a eix cívic (38%). Com a tercera preferència situaríem una possible intervenció al Torrent Mal com a parc central (17%).

Taula 16.

De totes les zones que s'han proposat per a realitzar possibles actuacions en la propera revisió del PGOU, recomaneu-ne dues: [totals sobre respostes]		
Reforma de l'antiga N-II	25	37,9%
Urbanització de La Creueta	21	31,8%
Intervenció en el Torrent Mal	11	16,7%
Actuació sobre la zona de Can Sedó	5	7,6%
Urbanització del Batlló (Can Comelles 2)	2	3,0%
NC	2	3,0%
<i>Total</i>	<i>66</i>	<i>100,0%</i>

Font: elaboració pròpia.

Aquests resultats, tant els qualitatius com en els quantitius, van ser utilitzats com a material de treball en els Tallers de Programació posteriors als Consells Ciutadans i són els que es reflecteixen en l'Informe final del PEI. Igualment, les opinions sobre el creixement demogràfic i urbanístic d'Esparreguera que s'hi recullen són ja una primera aportació ciutadana a la futura revisió del Pla General d'Ordenació Urbanística del municipi.